

Mindesten ved Isenbjerg – rejst som minde over våbenmodtagelser, 4. maj 1995.

Kredsen af gamle frihedskæmpere var initiativtagere til rejsning af stenen. Fra venstre: P.A. Christensen, Jerup. Jens Jakobsen, Isenvad. Arne Gravlund, Kølør. Johan Züllov, Ikast. Hans Karl Rødtne Nielsen, Rødovre. Stenen er rejst til minde over våbenmodtagelser fra engelske fly i de to sidste år af krigen. Modtagepladserne var ved Isenbjerg, Vilsterbjerg og Kjærshovedgård. Pladsnumre og antal modtagelser fremgår af foranstående liste med modtagepladser inden for Distrikt Herning, som Ikast hørte ind under.

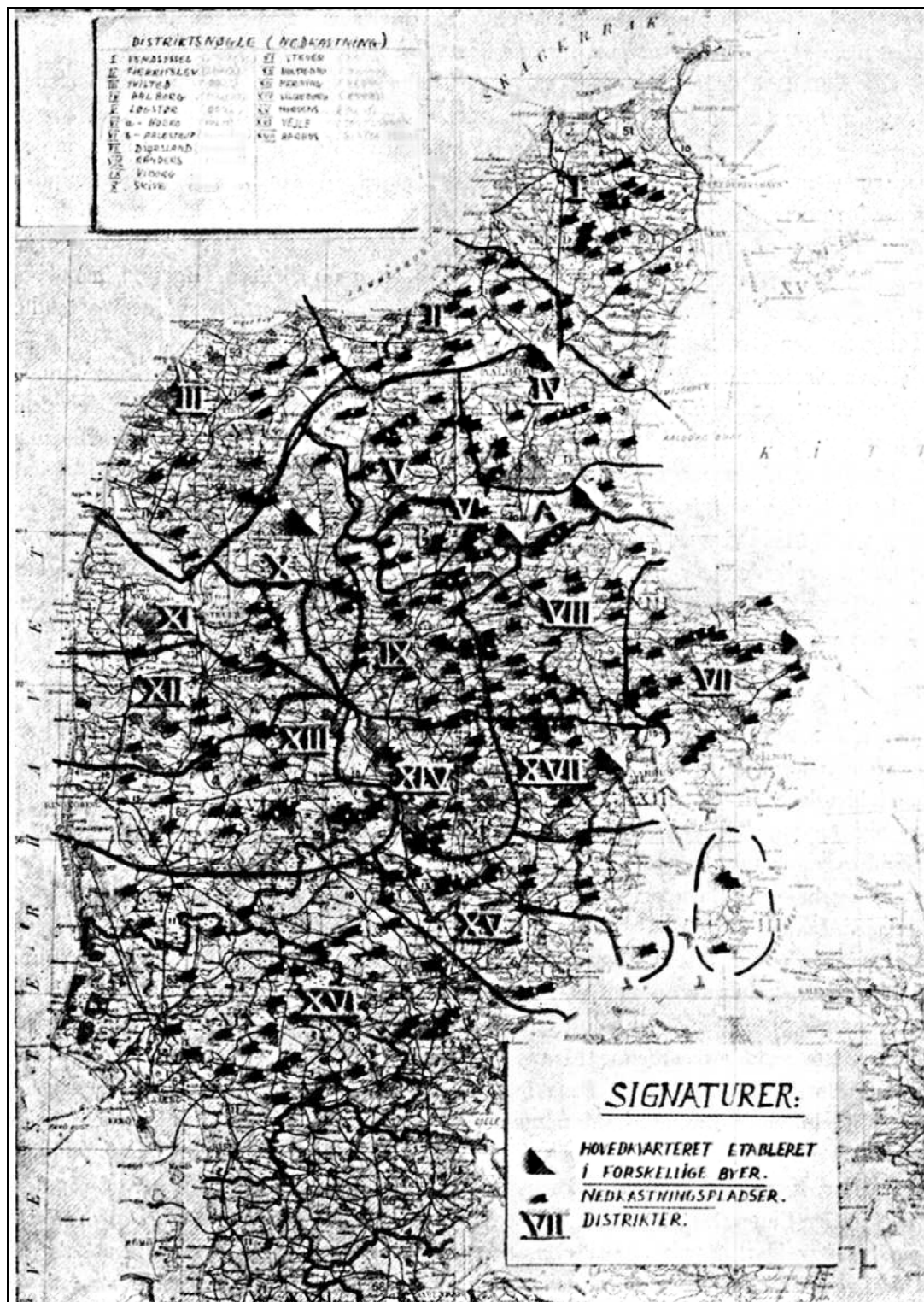
Danmark var inddelt i 6-7 modstandsregioner med hver sin ledelse under Frihedsrådet, der fungerede som centralledelse med hovedsæde i København. Regionerne var underinddelt i modstandsdistrikter. Våbenmodtagelsen var organiseret inden for landsdelene. Således var denne modstandsfunktion for Jyllands vedkommende organiseret og ledet af den kendte modstandsmand, Jens Toldstrup. Hvert modstandsdistrikt havde udpeget egnede steder for modtagelse af våben. Hver plads havde et nummer samt et kodenavn.

Over den engelske radio, BBC, sendte den hemmelige sabotage- og våbenorganisation SOE (Special Operations Executive) i London i aftenudsendelserne en række hilsener eller særmeldinger til kodenavne, der efter Toldstrups styring af våbenmodtagelsen, dækkede de forskellige modtagepladser. Se f.eks. pladslisten med navnene: "Anette", "Abraham", "Ejnar", "Marius", "Marlene" og "Ingolf" der var dækningsnavne for de modtagepladser, som modstandsfolkene i Ikast skulle passe.

En hilsen/særmelding til "Marius" betød, at der den samme aften ville komme en sending våben til pladsen ved Vilsterbjerg, som hørte under folkene i Ikast. Den ansvarlige modtagegruppe havde lyttet til meldingen. Folkene rykkede ud, og operationen forløb efter de forskrifter, der på forhånd var givet.

Ikast havde som anført tre modtagepladser. Her blev der i alt modtaget 84 containere med hver 150 kg våben, ammunition, sprængstoffer, uniformer, bil- og cykeldæk, radioudstyr – og lidt tobakssager. Efter en vellykket nedkastning og modtagelse hentede vognmænd fra egnen de nedkastede containere, som blev transporteret til midlertidig opbevaring hos omkringboende landmænd. Senere blev materiellet flyttet til andre gemmesteder, hvor modstandsfolkene foretog udpakning og sortering af godset. Derefter blev de mange våben rensat og eventuel afprøvet. Alt sammen var det et større arbejde, som foregik i dybeste hemmelighed.

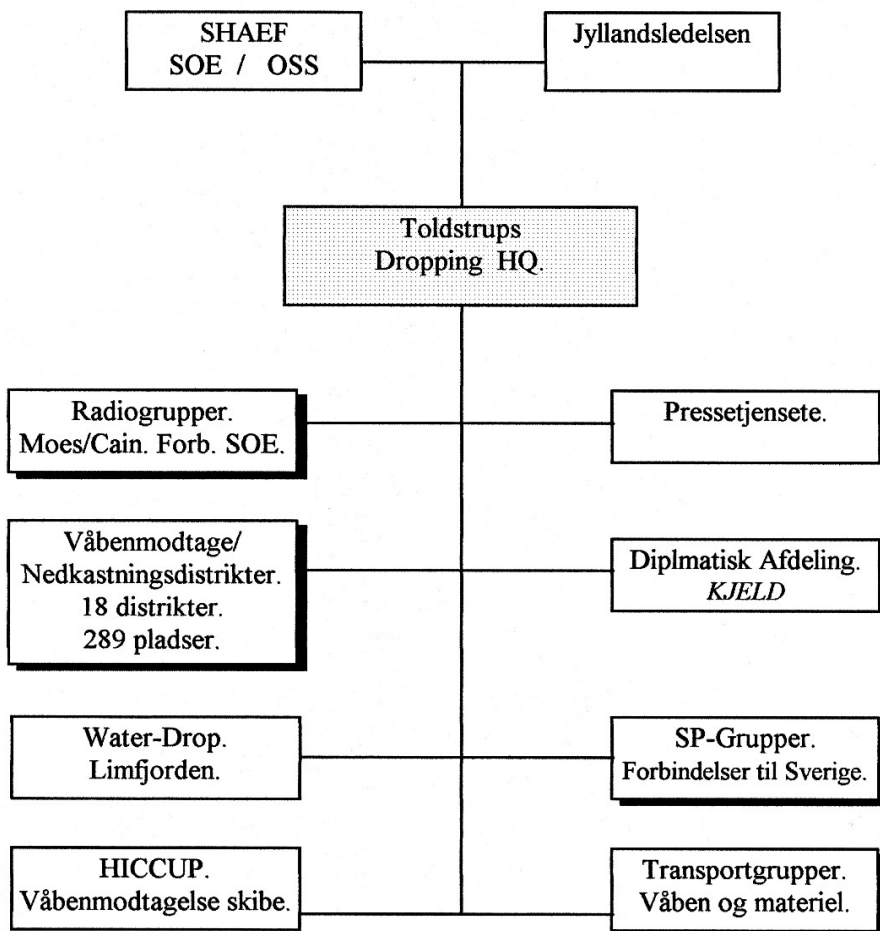
På et tidspunkt blev ammunition, våben og sprængmidler i hemmelighed flyttet til modstandsdistriktets depoter, hvorfra en fordeling til de forskellige grupper kunne foregå. Sabotagegrupperne blev herfra forsynet med de sprængstoffer og andet, som skulle anvendes til jernbanesabotage og anden sabotage på egnen.

Kort med de jyske nedkastningsdistrikter og -pladser.

Jylland var inddelt i 3 regioner med i alt 18 modtagedistrikter, der tilsammen havde 289 modtagepladser. Langt det overvejende antal nedkastninger fandt sted i den nordlige del af Jylland. Distriktslederen meldte om en klar modtageplads med position til ledelsen. Melding herom blev straks sendt direkte til England, idet der samtidig blev oplyst kodenavn og bogstav, som fra pladsen ville blive signaleret til våbenflyet under en operation. Efter godkendelse fra RAF og London, kunne en plads være operativ efter 48 timer. Når en nedkastning skulle finde sted på en plads, blev pladsens kodenavn samme aften sendt som en speciel hilsen i en særmelding fra BBC. Dette betød at en våbennedkastning ville foregå over nævnte plads samme nat. Modtagegruppen tilknyttet den nævnte plads blev samlet, og folkene drog ud til pladsen og indtog deres positioner, klar til at signalere til flyet, når det var under indflyvning i lav højde over pladsen. Hvis de forventede containere med "godset" blev kastet, så var opgaven den hurtigst muligt at få sagerne samlet sammen og få materiellet transporteret i sikkerhed.

Våbenmodtagelse - Jylland 1943 - 1945.
Toldstrups organisering af våbenmodtagelsen fra England.

Nedkastningsdistrikterne under "Dropping- HQ".

1. Vendsyssel.	6. B. Aalestrup	12. Holstebro
2. Fjerritslev.	7. Djursland.	13. Herning.
3. Thisted.	8. Randers.	14. Silkeborg.
4. Aalborg.	9. Viborg.	15. Horsens.
5. Løgstør	10. Skive.	16. Vejle.
6. A. Hobro.	11. Struer.	17. Aarhus.

Jylland var inddelt i 18 nedkastningsdistrikter med hver sin leder udsendt af HQ. Distrikterne havde fra 5 - 20 modtagehold. Hvert hold havde sin plads for nedkastning/modtagning af våben. Meddelelsen om en våbensending kom som særmelding via Radio BBC, London. Omkring marts 1945 fungerede 289 modtagepladser i Jylland under Toldstrups HQ. Nedkastning på op til 40 pladser på en nat. Natten til 5. Maj 1945 ventede 92 pladser nedkastninger. I alt arbejdede 3000 folk inden for nedkastnings/modtagegrupperne. Dertil et stort antal folk i transportgrupperne.

Mindestenen og modtagepladsen ved Isenbjerg.

Mindestenen ved foden af "Isenbjerg". Rejst 4. maj 1995. Foto, august 2008.

Modtagepladsen, hedearealet øst for Isenbjerg, hvor modstandsfolkene fra Ikast flere gange under besættelsen modtog containere med våben nedkastet fra britiske våbenflyvere. En enkelt gang blev det til en dobbeltportion, hvilket gav en del ekstra arbejde med transport og opmagasinering. Pladsen var god skjult inde mellem skovområder og den store bakke.